

„Experimentovanie nás posunulo o krôčik ďalej a viac hľadáme možnosti a odpovede v matematike a fraktálnej teórii.“
Kalin Cakov

„Funny“ príbehy dizajnu (cakov+partners)

TEXT: ELENA KAČALIÁKOVÁ, FOTO: CAKOV+PARTNERS, www.cakovandpartners.sk

Experimentujú, hľadajú, šokujú, hrajú sa, venujú sa víziám – a žnú obdiv. Dôkazom tohto tvrdenia je fakt, že získali mimoriadnu cenu verejnosti v súťaži CE.ZA.AR 2010 za vírnarsky komplex IN VIVO v Modre. O nasledujúci rozhovor sme požiadali protagonistu ateliéru cakov+partners Kalina Cakova.

Ktorým smerom sa budú podľa vás uberať trendy v oblasti bývania? Dostanú preferencie skôr individuálne objekty, alebo sa im bude tešiť intenzívna zástavba?

Všetko má svoje plusy aj mínusy, každý má individuálny pohľad na kvalitu bývania, každý disponuje inými finančnými možnosťami. Dopravné vzdialenosti a infraštruktúra sú často negatívnym aspektom pri voľbe rodinného domu alebo kondomínia, na druhej strane bytovky vyrástli aj na takých neadekvátnych pozemkoch, že sa nedá hovoriť o peknom bývaní. Krásne prostredie historických budov je do značnej miery znehodnotených statickou dopravou a tak ďalej. Podľa mňa sa práve začalo obdobie hľadania nových možností, prípadne naplnenia zabudnutých nápadov, revitalizácie priemyselných objektov a podobne. Jednoducho budeme mať viac času rozmýšľať, čo sa odrazí na kvalite architektonických riešení – a v dôsledku toho aj na samotnom bývaní.

V čom spočívajú základné predpoklady kvalitného projektu rodinného domu?

V materiálovom a funkčnom riešení, vo vytvorení pohody a humanitu pre užívateľov, v dosiahnutí prepojenia s prírodou. Ľudia často pri nákupe konfekčného projektu rodinného domu (to znamená katálogového projektu) zabúdajú na orientáciu na svetovej strane, a potom sa čudujú, že dom je tmavý, smutný, neútulný a trávnik rastie prevažne v tieni.

Aké špecifiká (pozitívne i negatívne) prináša tvorba bytových domov?

Je to mestotvorný prvok, je to pre ľudí, je to architektúra (úžitkové umenie), ktorá odráža našu súčasnosť a požiadavky ľudí. Posúva myslenie a vychováva masu. No, žiaľ, nie vždy sa to tak javí...

V kategórii bytových či apartmánových domov riešite priestor ako urbanistický mikrocelok. Ktoré aspekty sú na dosiahnutie jeho plnej funkčnosti rozhodujúce?

Samozrejme všetky, aby bol plne funkčný. Ale mikrocelok je nepodstatný, keď ignorujeme makrocelok. Keď genius loci ľudí neoslúvi, dom zostane prázdny. Aké sú vaše skúsenosti s hľadáním konsenzu medzi požiadavkami (možnosťami) investora a predstavami architekta? Profesionálni investori a hotelieri majú jasno v tom, čo potrebujú – ako, koľko a za koľko. Je to jednoducho rovnica, ktorú treba vyriešiť, a nezáleží na tom, či ide o troj-, štvor-, päť- alebo sedemhviezdičkový hotel, prípadne rezort. Architekt či dizajnér musí len pozorne vnímať požiadavky investora, len vtedy vďaka svojim skúsenostiam môže vniesť pridanú hodnotu, nezabudnuteľný zážitok, pretože hotely sú o zážitkoch, o pohode a o nutkaní vrátiť sa do nich. To je hlavná úloha každého hoteliera (investora).

Interiéry Design hotela 21 sú akýmsi kaleidoskopom štýlov – od futurizmu a minimalizmu až po neobaroko či retro. Ktorý z nich je vám najbližší?

Je to presne kaleidoskop, retrospektíva toho, čo tu bolo. To, čo sme predviedli v Design hoteli, sme vytvorili v záujme zážitkov, nie ako naše presvedčenie či rukopis. No predsa, dizajn lobby baru, recepcie a reštaurácie je pre nás nadčasový – dizajn, ktorý nám je blízky a pohrávame sa s ním i naďalej, v malom (ako s dizajnom predmetov) aj vo veľkom ako napríklad v podobe projektu Family House Bratislava district alebo rodinného domu v Modranke. Štúdia, ktorá rozvíja tvar a dizajn nášho umývadla či lavice alebo bar recepcie. Práve biele umývadlo z korianu, lavica a taburetka a latexová stena s lavicou v reštaurácii sú nám najbližšie – mne aj mojim kolegom. So štyri a pol metrovou lavicou zo sklolaninátu sme nemohli prejsť cez dvere a museli sme vyplniť zasklenú fasádu. Tak sme absolvovali viaceré technologické školenia a mnoho ďalších „fanny“ príbehov...

Mohli by ste charakterizovať svoj autorský rukopis?

V predchádzajúcej otázke som sa o to už pokúsil. Experimentovanie nás posunulo o krôčik ďalej a viac hľadáme možnosti a odpovede v matematike a v fraktálnej teórii. Naša posledná architektonická štúdia, s ktorou sme sa zúčastnili medzinárodnej súťaže Centra vedy a múzea techniky v Belehrade, o tom svedčí.

Ako vyzerá vysnená vízia vášho ideálneho obytného priestoru?

Je to vízia, ktorú som už prezentoval – Capsula (kúpeľňa) budúcnosti. Vznikla v japonskom Kjóte počas medzinárodného workshopu Aquatecture pred dvoma rokmi. V rámci revitalizácie existujúcich bytoviek ide o priestor kúpeľne a relaxu, vytvorený nie na úkor ďalších interiérov, ale vo forme novovytvorenej polykarbonátovej bubliny, zavesenej na fasáde budovy, dostupnej všade. Je to jednoducho demokratický dizajn – cenovo a technicky blízky každému.

Projekt vírnarskeho komplexu IN VINO v Modre vám priniesol úspech v súťaži CE.ZA.AR 2010. Čo pre vás toto ocenenie znamená?

Ako pre každého architekta (pôsobiaceho na Slovensku) veľmi veľa. CE.ZA.AR-a sme získali už v roku 2006 ešte ako ateliér cakov-makara za Hotel Aston v kategórii rekonštrukcia. Vírnarsky komplex IN VINO v Modre, alebo Elesko – ako ho už konzumenti poznajú, neberiem ako úspech v súťaži CE.ZA.AR. Skôr to chápem ako dosiahnutú kultúrno-spoločenskú a verejnoprospešnú métu – vďaka galérii, ktorá tam vznikla, vďaka renesancii vírnarských tradícií.

Akými témami sa momentálne v ateliéri zaoberáte?

Prípravujeme ďalšie horúce preväpnenia. Janko Obušek udržiava slovenský trh a šokuje privátny sektor, Monev naháňa stratených nemeckých developerov a hľadá optimálnejšiu kvalitu za najlepšiu cenu, ja som si zbral popri Slovensku na starosť aj Viedeň a Prahu... V štúdiu cakov+partners máme napodiv veľmi široký diapazón, za čo som úprimne vďačný. Venujeme sa našim

víziám a medzinárodným súťažiam (čo je pre nás ako účasť na olympiáde), máme čas na privátnych klientov v oblasti rodinných domov a interiérov, pracujeme na dizajne reštaurácií a barov. Okrem toho sú tu aj developerские projekty obytných, polyfunkčných a administratívnych budov.

cakov+partners

Ateliér cakov+partners vznikol transformáciou pôvodného ateliéru cakov-makara koncom roka 2009. Kolektív autorov pôsobí momentálne najmä vo Viedni, v Prahe, ale aj v Bratislave. V ostatnom čase, poznamenanom krízou v stavebníctve, sa venuje prevažne privátnym projektom rodinných domov, interiérom a dizajnu. Aktívne sa zúčastňuje na medzinárodných súťažiach, workshopoch a lektorskej činnosti. Zakladajúcimi partnermi ateliéru sú Kalin Cakov, Metodiy Monev a Ján Obušek.

- 1) Rodinný dom Modranka, projekt
- 2) Bytový dom, Bratislava, projekt
- 3, 4) Rodinný dom, Nitra, projekt
- 5, 6) Rodinný dom, Rovinka, projekt
- 7, 8) Obytný komplex Zlatá lúka, Košice, projekt
- 9) Rodinný dom, Záhorská Bystrica, projekt
- 10) Polyfunkčný objekt, Pajštúnska ul., Bratislava (pozn.: projekt vznikol ešte pod hlavičkou firmy cakov-makara)

